

A Magyar–Japán Baráti Társaság (MJBT) hírlevele

30 ÉVES A MAGYAR-JAPÁN BARÁTI TÁRSASÁG

Örömmel jelentjük, hogy Társaságunk idén ünnepli 30. születésnapját. Ebből az alkalomból nagyszabású rendezvénysorozattal készülünk idén őszre, amely egy születésnapi klubnappal kezdődik 2017. szeptember 15-én a Nemzetek Házában. Az esemény során beszélgetést tartunk az MJBT alapításáról, történetéről, emlékezetesebb eseményeiről. A programra meghívunk több alapító tagot is. A rendezvényen részt vesz továbbá Waseda Mika is, a Japánban egyetlen Magyar tanszék vezetője és neves műfordító, aki a 20 éves Aicsi-Magyar Baráti Társaságról fog beszélni. A jó hangulatról egy kis koncert gondoskodik majd Tanoue Marika, japán muzsikusz jóvoltából.

Időpont: **2017. szeptember 15.** péntek, 17:30

Helyszín: **Nemzetek Háza** (1062 Bp. Bajza u. 54. Magasföldszint 1.)

2. ÜNNEPI ESEMÉNY A 30. évforduló alkalmából:

Időpont: **2017. október 2.** hétfő, 14:00-16:00

Helyszín: **Károli egyetem BTK díszterem**, Bp. VIII. Reviczky u. 4/A I. emelet

Obana Eiicsi japán együttese - Kamisibai (papír bábszínház) bemutató és workshop

Program:

Akambo Bászán - Az én jó öreg feleségem

Neko hasiru - A macska fut

Ókami no daisippai - A farkas nagy balfogása

A magyar papír bábszínház is bemutatkozik, egy színdarabot ők is előadnak.

A belépés ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött.

3. ÜNNEPI ESEMÉNY A 30. évforduló alkalmából:

Időpont: **2017. október 7.** szombat, 17:00

Helyszín: **Erőművház**, Bp. VII. Wesselényi u. 19. I. emelet

Program:

Obana Eiicsi japán együttese - Kamisibai (papír bábszínház) bemutató és workshop

Kame no enszoku - A teknősök piknik bulija

Daiku to neko - Az ács és a kóbor macska

Ókami no daisippai - A farkas nagy balfogása

A belépés díjtalan, de előzetes regisztrációhoz kötött!

Regisztrálni lehet 2017. augusztus 28-tól a név és az e-mail cím vagy a telefonszám megadásával a lipcsey.agnes@eromuvhaz.hu e-mail címen vagy hétköznapi 8-17 óráig a 06-30-448-5119-es telefonszámon!

4. ÜNNEPI ESEMÉNY A 30. évforduló alkalmából:

Időpont: **2017. október 27.** péntek 16:00--20:00

Helyszín: **Néprajzi Múzeum**, Bp. V. Kossuth tér 12. A Japán Alapítvánnyal közös szervezésben.

Megnyitó beszédet mond Kemecei Lajos, a Néprajzi Múzeum Főigazgatója, illetve Őexcellenciája Koszuga Dzsuncsi, Japán magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. Ezt követően Vihar Judit, az MJBT elnöke kitüntetésekkel nyújt át a 30 év alatt végzett munka elismeréseként.

A program során a résztvevők előadásokon és interaktív programokon is részt vehetnek: többek között lesz haiku program Horii szenszei, a japán PEN club elnökhelyettese és Fudzsivara szenszei, a Jomiuri sinbun haiku rovatának vezetője közreműködésével, HAIGA kiállítás, valamint ikebana program a Szoszenrjú iskola képviselőitől. Emellett fellép majd Hajdú Gabriella és Molnár Lilla, akik megzenésített haikukat énekelnek Basho verseire, amelyet Takaku Keidzsiró samisen produkciója, illetve Goto Sota rock zenekarának előadása követ. A rendezvényt japán ételek és italok kóstolása egészíti ki.

Japán Napok a Gyulakeszi Csígyó malomban

Az ünnepségsorozatot megelőzően **Bartunek Katalin és csapata, Bayer Ilona** újságíró vezetésével Társaságunk tagjai ezen a nyáron hétvégén Japán Napokat tartottak. A rendkívül sikeres eseményt meglátogatta őex. Koszuga Dzsuncsi nagykövet úr is. Társaságunk oklevéllel jutalmazta a szervezők teljesítményét. Az esteken rendezett tombolajegyek árát, 100 ezer Ft-ot, Bartunek Katalin felajánlotta Társaságunknak, amelyet ezúton is hálásan köszönünk!

Felhívás

Fotópályázat

A Magyar-Japán Baráti Társaság alapításának 30. évfordulóját - a számos rendezvény mellett - képes formában is szeretnénk megünnepelni a Kizuna lapjain, amelyre ezúton a Tagságot is meginvitáljuk. Amennyiben rendelkeznek az elmúlt 30 év során készült **fényképekkel**, amelyek valamilyen módon kötődnek a Társaság tevékenységéhez, eseményeihez, régi és új tagjaihoz, és azokat szívesen megosztanák a Társaság szélesebb közösségével, kérjük, **küldjék el azokat Horváth Alíz főszerkesztőnek (holiza5@gmail.com) november végéig**. A beérkezett legjobb képekből készült válogatást megjelentetjük a Kizuna decemberi számában!

HAIGA pályázat

A 30. évfordulóra tekintettel az MJBT HAIGA pályázatot hirdet, amelynek témája a két nép barátsága. A haigákat **október 5-ig** lehet beküldeni elektronikus formában **Vihar Judit** e-mail címére **jvihar@gmail.com**.

A haigákat csak úgy fogadjuk el, ha fényképre vagy festményre vannak a haikuk ráapplikálva.

A nyertes haigák kiállításra is kerülnek.

Társaságunk 30. jubileuma mellett **idén ünnepli alapításának 20. évfordulóját az Aicsi-Magyarország Baráti Társaság**, ennek kapcsán az alábbiakban közöljük Fudzsitani Nobujuki, a Denso Magyarország volt elnökének köszöntőjét.

Nagyon jó, Magyarország

1996. őszen szálltam le először a Ferihegyi repülőtéren. Az utazás célja az autóalkatrész-gyártó európai üzem telephelyének kiválasztása volt.

Négy nyugat-európai ország, valamint Kelet-Európában Lengyelország és Csehország érintésével látogattam el Magyarországra. Akkor még ott tartottam, hogy hiába forgatom a földgömböt, akkor sem tudom, hol találom ezt az országot. A beutazáshoz vízum kellett, és meglepetésemre a repülőtér kapujában felfegyverzett katona őrködött. Kicsit félve léptem magyar földre, nem tudtam, megvalósítható-e itt a termelő munka.

A termelési tevékenységhez elengedhetetlen a gördülékeny együttműködés a helyi emberekkel. Erre figyelmeztettek idősebb kollégáim, mielőtt útnak indultam.

Az ország területe egynegyede Japánénak, lakossága pedig a tizede. A nép a történelem során a nemzeti kisebbség viszontagságait is megtapasztalta. Az első benyomásaim alapján közel éreztem magamhoz ezt az ázsiai származású népet, amely megővta ősi nyelvét, kultúráját, és

valahol kicsit szégyenlős természetű. Beszélgetéseim során megtudtam, hogy ebben az országban hangsúlyt helyeznek a csapatmunkára, ez megerősítette elhatározásomat.

A kormány és a helyi hivatalnok gondos támogatásának köszönhetően eldőlt az üzemépítés helye Budapesttől 60 kilométerre délnyugat felé, Székesfehérváron.

Elhatároztam, hogy az Ipari Minisztérium sajtótájékoztatóján magyarul fogok beszédet mondani, és a Nagojai Egyetemen tanuló Hedvig különórái után megvalósítottam ezt az elhatározást. Máig emlékszem a pillanatra, amikor a "Kedvenc ételem a gulyásleves" mondatért tapsot kaptam, és ez egy kis megnyugvást hozott az izgalomban. A Befektetési Hivatal vezetője támogatott munkámban, vele máig is tartom a kapcsolatot.

Kiküldetésem 1998-tól három éven át tartott, ezalatt a családommal bejártuk az ország különböző vidékeit, megismertük a történelmét, kultúráját, és kapcsolatba kerültünk számos emberrel, ezáltal elmélyült az ország iránt érzett vonzalmam. A helyiek együttműködésének hála, a gyár kedvezően növekedett és mára elérte az ötezer fős létszámot. Azóta közel kétszáz alkalommal szálltam le Budapest repülőterén és az utóbbi években már úgy érzem, mintha a második hazámba érkeznék.

Nagy örömömről szolgál, hogy az Aicsi-Magyarország Baráti Társaság tevékenysége a huszadik évébe lépett és kiemelt szerepet lát el a két ország közötti kapcsolat tovább mélyítésében.

Fudzsitani Nobujuki

Programajánló

Ismét kedvezményes vacsora a Fuji Étteremben!

Idén is megrendezzük az immár hagyományosnak mondható vacsoraestünket a Fuji japán étteremben. Októberi klubnapunkat ebben az étteremben tartjuk meg. A vacsoraest keretén belül a Magyar-Japán Baráti Társaság tagjainak lehetőségük lesz megkóstolni a méltán világhírű japán konyha remekeit. A Fuji japán étterem huszonöt éve Magyarország első számú és máig is egyetlen igazi tradicionális japán étterme, amely többek között 2011-ben kiérdemelte Magyarország Legjobb Ázsiai Top étterme címet, illetve 2008 és 2012 között elnyerte "Best of Budapest" díjat. A legmagasabb fokú gasztronómiai élmény elérésének érdekében csak a legtisztább tengerekből, és mindig az évszaknak megfelelő alapanyagokból készült ételeket kínálják a vendégek számára.

Időpont: 2017. október 20. péntek 18:00

Helyszín: Fuji japán étterem (1025 Budapest Csátárka u. 54)

A menü kalkulálható ára: 3900 Ft + italfogyasztás

A menü ára a helyszínen fizetendő.

A terem befogadóképessége és a maximális létszám: 30 fő

Jelentkezési határidő: 2017. október 8. (vasárnap)

Jelentkezés: Sági Attila (e-mail: attilasagi@yahoo.com), aki a jelentkezőknek visszajelzést is küld.

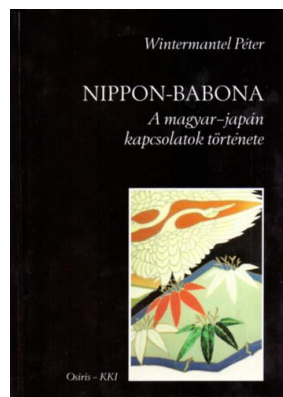
NOVEMBERTŐL ISMÉT „NÁLUNK... ÉS NÁLATOK?”

Összehasonlítás, a hasonlóságok és ellentétek elmesélése, felismerése, megvitatása. A beszélgetések során a szakma legkiemelkedőbb szakértői mondják el az adott témához fűzött véleményüket, gondolataikat.

A havi klubnapok helyszíne a **Nemzetek Háza** (Budapest, VI. Bajza u. 54. földszint).

2017. november 17. 17:30

Beszélgetés **WINTERMANTEL PÉTER** japanológussal, a *Nippon-babona - A magyar-japán kapcsolatok története* című könyv szerzőjével. A kötet a helyszínen kedvezményes áron lesz megvásárolható.

Beszámolók**Japán énekkar járt Gyulán**

Az Aszobi no ki japán énekkar közel 40 tagja érkezett városunkba a budapesti HANI Alapítvány támogatásával, hogy 6 napig a MAPON Gyulai Magyar-Japán Kulturális Egyesület és Alt Norbert alpolgármester úr hathatós segítségével élvezhessék vendégszeretetünket.

Az Aszobi no ki (Játékos Fa) kórus számos tagja már nem először járt Magyarországon. Takagi Keiko tanárnő, kórusvezető tízedik alkalommal hozta el diákjait és szüleiket Európa közepébe. Idén, nagy örömünkre a városválasztást megkönnyítette a HANI Alapítvány jelenlegi elnöke, Tordáné Hajabács Ilona, akinek javaslatára Gyulán töltötték el a gyakorlásra szánt közel egy hetet. Az Alapítvány Hani Kjókóról kapta a nevét, aki a Japán Kodály Intézet alapítója volt. Az Intézetnek ma már több ezer tagja van, akik akkor kerülhetnek be a tantestületébe, ha elvégezték a japán zenei főiskolát és két éven át tanultak a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. Történelmi jelentőségű volt Hani Kjóko működése, ennek hála a japán gyerekek ittléte is, hiszen ilyen nagy létszámban japán delegáció korábban csak néptáncosként mutatkozott be városunkban. A vendégkar tisztahangú, szeretetreméltó, nyíltszívű, a magyar nyelv és kultúra iránt érdeklődő, fogékony, alázatos, elkötelezett és rendszerető japán tanulókból és tanítókból állt, akik elsősorban a Kodály-módszer hazájába érkeztek, hogy a Mester örökségét méltóképpen

tükrözzék és megköszönjék, mindannyiunknak utat mutatva, hogy itthon se feledjük el e szellemi hungarikumot.

Ennek okán a délelőtti program minden nap énekkari próbával kezdődött, amelyben Perlaki Attila tanár úr, az Erkel Ferenc Vegyeskar karnagya működött közre a Liszt Ferenc Zeneakadémián végzett Kanno Kazumi tanárnő tolmácsolásában. Délutánonként pedig a teljes gyulai kirándulás helyi menetét kézben tartó, megszervező Fodor György tanár úrral tekintették meg a város nevezetességeit hol busszal, hol a népszerű kisvonattal, hol gyalogosan. Jártak a gyulai várban, ahol Czene Ferenc és Árgyelán Adrienn mutatták be a solymászat hagyományát és a középkori ruhaviseletet. A résztvevők emellett meghallgatták az Almásy-kastély tárlatvezetésének rövid összefoglalóját és Dombi Ildikó ügyvezető asszonynak köszönhetően bejuthattak a porcelánkiállításra is. Dombóvári Vanda – a Gyulai Várfürdő kommunikációs igazgatója – nagy lelkesedéssel vette körbe az elsőként a termálmedencék mellett fellépő kórustagokat. A látogatáskor a fiatalok megtapasztalhatták a magyar fürdőkultúra eltérő szokásrendszerét. A harmadik napon egyéb vizekre eveztek, hiszen a Szanazugban szálltak hajóra, hogy a Fekete-Körös folyásirányával ellentétesen szemléljék a partszakaszt, majd pedig a Gyepes tanyán vettek részt egy esőáztatta, de annál hangulatosabb, bográcsos paprikás krumplizásban, amelynek keretében a gyulai kolbászt is megkóstolhatták. Esténként a Nicolae Bălcescu Román Gimnázium Kollégiuma örömmünneptől volt hangos, hiszen gyermekdalokat és táncokat tanulhattak a csoportkísérő gyulai diákokkal együtt. A tánctanulásban vasárnap este érték el a csúcst, amikor Horváth Péter táncpedagógus és lelkes csapata magyar néptáncot oktatott játékos formában, amit természetesen a japánok saját, hagyományos mozdulatsoraikkal viszonyoztak több órán keresztül – egy nappal korábban még egy kollégiumban megrendezett esküvőn ropták jukatában a jegyespár nagy örömére.

A magyar kultúra két ikonjának házában is járhattak japán vendégeink, hiszen szombat délután Erkel szülőházának felújított tantermében énekeltek, vasárnap pedig – Kiss Andrea tanárnőnek is hála - Arany János nagyszalontai portáján adták elő a Nagyszalontai köszöntő c. dalt. A szalontai református templomban zengő hangoknál csak a gyulai római és református templomokban felcsendülő énekszó volt meghatóbb, több japán kislány szemében örömkönnnyek jelentek meg az Ave Maria eléneklésének megrendítő boldogságától. Ugyanilyen, életre szóló pillanatokat jelentett a japán gyerekek találkozása a szalontai árvákkal. A feszültség és a nyelvi nehézségek percek alatt elszálltak, közös futballmeccs, játszóház, fogócska és kölcsönös lélekajándékozás során mutatták meg: a világ elsősorban emberekből áll és nem népekből. A kísérő szervezők, pedagógusok ezt a tézist az éppen ott állomásozó Kossuth Rádióknak is lenyilatkozták.

Az itt tartózkodás egy kuriózumnak számító, sikeres koncerttel, vastappsal és virágátadással, valamint teakóstolással ért véget a belvárosi Harruckern téren, amelyet az érdeklődők a Gyulakult rendezvénysorozat keretében, Kiss János rendezvényszervezőnek köszönhetően láthattak. Az Aszobi no ki és az Erkel Ferenc Vegyeskar nagy találkozását egy kifogástalan hangulatú, svédasztalos vacsora zárta, ahol megállapíthattuk, hogy 夢が見る事ではなく叶える事です, vagyis „Az álmok nem azért vannak, hogy nézzük azokat, hanem hogy valóra váltsuk.”

Fodor György szervező itt is köszönetet mond és háláját fejezi ki azoknak, akik segítettek a szervezésben és jelenlétükkel erkölcsileg, szellemileg vagy éppen anyagiilag is támogatták e gyulai csoda megvalósulását. Köszönet érte!

Solymászat a Gyulai várban Czene Ferencsel

Csokikóstolás, bonbon-fogyasztás a gyulai Kézműves cukrászdában

A lelkes énekkar éppen Sárdy Bánk zeneszerzővel találkozik

Hajókirándulás a Fehér- és Fekete-Körös összefolyásánál, a Szanazugban

Az árvák meglátogatása Nagyszalontán

Néptánc-gyakorlás hajnalig Horváth Péterrel

A japán-magyar néptáncos csapat

Fodor György
MAPON elnök

MJBT-Szombathely

Az MJBT Szombathely **2017. október 7-én** rendezi meg a **9. Japán napot**, amelyhez fő szponzorunk, a TDK finanszírozása mellett, SZMJV Önkormányzatától és a Japán alapítványtól is nyertünk támogatást. Hozzájárulásukat ezúton is köszönjük.

Mint már korábban is jeleztük, a programot idén is különleges témákkal gazdagítjuk.

Japánból várunk fotóművész vendégeket, akik a japán esküvő megörökítésének és a *furiszode*, azaz a lebegő ujjú kimonó szakszerű fényképezésének rejtelseibe fogják beavatni a látogatókat.

Nagaoka Hidebumi show - Párizs

Eddig csak Párizsban volt ilyen show, így Szombathelynek nagy megtiszteltetés, hogy második európai útjukat ide szervezték.

E különleges program mellett, természetesen a szokásos színekavalkáddal is készülünk. Lesz gyermekzene, sportbemutatók (aikidó, kjúdó, dzsúdó, karate és kardvívás), legyezőtánc, és különféle foglalkozások (go, illatjáték, teaszertartás, kalligráfia, pólófestés, japán játékok, origami, bonszai, kagylódísz és dobócsillag készítés), amelyeken látogatóink kipróbálhatják kez ügyességüket, fantáziájukat és egyéb készségeiket.

Természetesen nem marad el a japán viseletbe öltözés lehetősége, illetve a japán frizurakészítés sem, és a japán italok valamint a szusi megkóstolására is lehetőséget biztosítunk.

Előadásaink idén az Edo-kori utazás, a kardok, valamint az italok, a konyha, és a japán esküvők világába kalauzolják az érdeklődőket.

Bízunk benne, hogy gazdag programkínálatunkban mindenki megtalálja a számára érdekeset, és sokakat üdvözölhetünk személyesen is rendezvényünkön!

Schmitt Csilla

Origami Tagozat

Hirosima és Nagaszaki – nevük összeforrt az atombombával

Életem talán legmeggrázóbb előadását 2017 júniusában hallottam a budapesti Károli Egyetemen. Kadzsimoto Josiko az 1945. augusztus 6-i atombomba támadás túlélőjeként hosszú évek óta tart előadásokat a világ több országában. Magyarországra a budapesti Sziklakórház Atombunker Múzeumban rendezett „Én lettem a halál, a világok pusztítója” című kiállítás megnyitója kapcsán látogatott el.

A 86 éves hölgy az átélt borzalmakról, a túlélők szenvedéséről, a maradandó testi és lelki sebekről, a társadalmi kirekesztettségről olyan részletességgel beszélt, hogy a teremben, a síri csöndben szinte tapintani lehetett a feszültséget és az együttérzést. Mindenkire mély hatást gyakoroltak az elmondottak, voltak pillanatok, mikor a tolmács – Kiss Réka - sem tudott megszólalni. Számomra tiszteletre méltó az elszántság és tartás, ahogy Kadzsimoto asszony beszélt. A kemény tényeket látszólag érzelem nélkül mutatta be, de szuggesztivitása mindenkire nagy hatással volt. 20 éve tart hasonló előadásokat, nemcsak felnőttek, hanem fiatalok részére is. Üzenetét a világbéke fontosságáról és a leszerelésről így tudja közvetlenül átadni.

A következő idézet tömör összefoglalást ad az elhangzottakról:

„ Az a lány, aki reggel voltam, délutánra elveszítette az emberi lelkét”

Fotók: Villányi Mariann

A fenti előadást origamis barátaimmal együtt hallgattuk és elhatároztuk, hogy az atombomba támadás évfordulójához kapcsolódva megnézzük a Sziklakórház kiállítását is.

Évekkel ezelőtt személyesen is jártam Hirosimában, megnéztem a Béke Múzeumot, amelyben a fennmaradt tárgyakon kívül apró origami darvakat is kiállítottak, amelyet Szaszaki Szadako hajtogatott. Ő az a kislány, aki a támadás utóhatásaként 11 éves korában leukémiás lett. Ismerte

a japán ezer origami daru legendáját, amely szerint, ha valaki ezeket meghajtogatja, akkor teljesül a kívánsága. Bízva a gyógyulásban, a kórházban nagy szorgalommal készítette a papírdarukat, sajnos azonban csak 644-et sikerült meghajtogatnia. Iskolatársai készítették el a fennmaradókat és a kislány sírjára helyezték. Szadako szobra, kezében egy óriási origami daruval Hirosimában, a Békeparkban látható, körülötte a világ minden tájáról érkező színes origami daru-füzérekkel.

Az origami daru mint szimbólum a Sziklakórház kiállításának utolsó termében is megjelenik. A vitrinben látható Szaszaki Szadako apró madarai mellett az az origami daru is, amelyet 2016-ban Barack Obama akkori amerikai elnök gyönyörű japán papírból hajtogatott, kifejezve a Japán és USA közti megbékélést. A plafonon is színes papírdaruk emlékeztetnek a kiállítás üzenetére, a béke fontosságára.

Fotók: Sziklakórház

A Sziklakórházban tett látogatás előtt origamis társunk, Hernádi Hilda zongoraművész készített egy origami daru kompozíciót, amelyet átadtunk a kiállítás helyszínén, erről az előtérben készítettünk egy képet (magán a kiállításon saját fotót nem lehetett készíteni).

Fotók: Villányi Mariann

Az előadás és a kiállítás sajnos nagyon aktuális!

A hirosimai Béke Múzeumban (Hiroshima Peace Memorial Museum) én is láttam a béke óráját, amelyben két számláló található. A felső azt mutatja, hogy hány napja volt a hirosimai atomtámadás. Az alsón az utolsó kísérleti atomrobbantás óta eltelt napok száma látható, amit az elmúlt évek során sajnos többször újra kellett indítani, ahogy idén is, mivel 2017 szeptember elején újabb robbantás történt, amelyet Magyarországon is kimutattak a műszerek. Reméljük, hogy nem lesz szükség a békeóra újbóli beállítására!

Villányi Mariann

Japán bendzsóvirtuóz előadása

Ken Aoki, a világ talán legvirtuózabb bendzsósa a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban lépett fel először Budapesten 2017 augusztusában. Elképesztő technikáját, érzékeny muzikalitását és állandó jókedvét a kecskeméti közönség már 2013-ban megismerte.

A kecskeméti Jazzfőváros / Jazz Capital fesztivál kísérőprogramjaként rendezett előadáson Mimi Blais, kanadai zongoraművész (akit a ragtime királynőjeként is említene) és Ken Aoki ízelítőt adtak a jazz sokszínűségéből. Nagyon élvezetes előadásokat hallhattunk!

Fotók: Villányi Mariann

Ikebana Tagozat

Az ősz és a császári trón szimbóluma, a krizantém

*Ó, Jamanaka!
Krizantémot ne szakíts:
a víz illatos!*

(Macuo Basó haikuja, Dr. Vihar Judit fordításában)

A krizantém (japánul *kiku*, 菊) szerte a világon az ősz szimbóluma, de Japánban sokkal nagyobb jelentőséggel bír, hiszen egyben a császárság jelképe is. Éppen ezért érdekes, hogy bár jelenleg körülbelül 350 krizantémféle nő vadon a szigetországban, ez valószínűleg nem volt mindig így. A Manjósú versgyűjteményben (i.sz. 759.), amely a kor legjelentősebb lírai alkotásait foglalta csokorba, és amelyben egyébként 157 féle különböző növény bukkan fel, ugyanis egyáltalán nem említik a krizantémot. Nehezen elképzelhető, hogy a természetet rajongásig szerető és egyébként igen jól ismerő udvari nemesek kifelejtették volna ezt a sokoldalú virágot az akkori idők legfontosabb irodalmi munkájából, sokkal valószínűbb, hogy a krizantém egyszerűen nem volt őshonos Japánban és csak a Nara kor után került be az országba. Ezt alátámasztani látszik, hogy a Heian kori Kokinwakasúban (i.sz. 920. körül) már sok versben megénekelték.

Krizantém kiállítás Sindzsukuban.

A legtöbb növény, amit ebben az időszakban Kínából importáltak elsősorban praktikus (gyógyászati) célokat szolgált, a krizantémot is egészséget megőrző és hosszú életet adó jellemzői miatt termesztették. Virágát és levelét is fogyasztották, fűszerként és teaként is használták, gyulladás- és vérnyomáscsökkentő hatást tulajdonítottak neki. Az ún. kínai ehető krizantém (*Chrysanthemum morifolium*) a krizantémok családjának egyik alfaja, ami egész Kelet-Ázsiában elterjedt és a mai napig fogyasztják. Japánban az ehető krizantémlevelet (*Chrysanthemum coronarium*) Tokió vidékén sungikunak (春菊), azaz tavaszi krizantémnak nevezik, Ószaka vidékén kikunának (菊菜), azaz krizantémzöldnek. Salátában nyersen is fogyasztják, de rendszerint egy percig forró vízbe mártják – hosszabb főzésnél megkeseredik. (Fontos azonban tudni, hogy a nálunk kapható díszkrizantémok teljesen más fajtahoz tartoznak, ezért semmi esetre se kísérletezzünk a kertből szedett krizantém levelek fogyasztásával, mert mérgezőek lehetnek!)

Krizantém címer a Meidzsi szentély egyik lámpásán.

Mivel a japán ős sokkal enyhébb a magyarnál, sokkal több a virág is: a krizantém nem olyan egyeduralkodója az ősznek, mint nálunk. Nem is természetes úton vált a japán ős szimbólumává, hanem uralkodói beavatkozással, ugyanis Gotoba császár (1180 – 1239) nagyon szerette a krizantém motívumot, ő volt az, aki megtette az uralkodó ház címerének is. A krizantém címer azóta is császári jelkép, a japán császári trónt is szokás „krizantém trónnak” nevezni. A cseresznyevirágot az egész világon a japán lélek szimbólumának tekintik, a krizantém azonban Japán nemzeti egységét jelképezi. Nem véletlen, hogy a

japán útleveleken is a krizantém címer szerepel, mint nemzeti jelkép, vagy, hogy Ruth Benedict mára kultikussá vált kulturális antropológiai műve a japán népről a Krizantém és kard címet viseli.

A kilencedik hónap kilencedik napja Japánban ünnepi alkalom, az ún. Csójó ünnep (重陽, szó szerint „dupla jang”). A taoizmusban a páratlan számok nem számítanak túl szerencsésnek – túl sok bennük a jang –, ezért a páratlan számú hónapok ugyanolyan sorsszámú napjához (a harmadik hónap harmadik napja, az ötödik hónap ötödik napja, a hetedik hónap hetedik napja) általában kötődik valamilyen népszokás, ami a balszerencsét hivatott elhárítani. A kilences szám a páratlan, egyjegyű számok netovábbja, így a kilences duplázása különösen balszerencsésnek számít. A régi holdnaptár szerinti kilencedik hónap a Gergely naptár szerinti októberre esik, azaz pontosan arra az időszakra, amikor a krizantém is virágzik, ezért a Csójó másik neve Japánban Krizantém ünnep (*Kiku no szekku*, 菊の節句). Régen ilyenkor a népszokás szerint krizantémmal díszítették a házat és olyan szakét ittak, amelybe előzetesen krizantém szirmokat áztattak, mára azonban már nem sokan tartják ezt a szokást. Továbbra is rendeznek azonban krizantém fesztiválokat (*kiku macuri*, 菊まつり) és krizantém kiállításokat (*kikkaten*, 菊花展) az ország egész területén, ezeknek a kiállításoknak a története egészen az Edo korig nyúlik vissza.

Az Edo korban a leginkább értékelt fajta az Edo krizantém (*edogiku*, 江戸菊) volt, amelynek az a legszembetűnőbb tulajdonsága, hogy a virág feje folyamatosan változtatja alakját. Ahogy a virágzat fejlődik, a szirmok elkezdnek visszahajlani és spirál alakban visszatekeredni a virág

Szenbonzaki. Ez egyetlen tő krizantém!

közepe felé, ezzel rendetlen, kaotikus, egyben mozgalmas összhatást teremtve. A 20. század megalomániája természetesen elérte a krizantémnemesítőket is, így a Meidzsi-Taisó korokban már a minél nagyobb fejű virágokat tekintették a legszebbnek, egyetlen fej átmérője akár 30 cm is lehet. A krizantém-kiállítások visszatérő vendége például a szenbonzaki (ezervirág), amikor egyetlen krizantémtőről akár több száz virág is nő, amelyet bonyolult alakzatokba rendeznek egy fém sablon segítségével. A kiállításokon egyébként sokszor krizantémbabákat (*kiku nyingjó*) is láthatunk, ennek a – szintén Edo kori –

hagyománynak a lényege az, hogy a krizantémbokorból emberi alakokat formáznak, akár életnagyságban is. A cseresznyevirágzás ünnepével ellentétben a krizantém fesztiválok nem elsősorban a természetes formákat, hanem a virágnemesítők művészetét ünneplik.

Azok számára, akik kedvet kaptak a krizantémneveléshez, jó hír, hogy bár azt talán nem remélhetjük, hogy valaha is elérjük a japán krizantémtermesztők bonszai művészekkel vetekedő szakmai hozzáértését, de a krizantém szépségében amatőr kertészként is könnyen gyönyörködhetünk. A krizantémok között akadnak egynyáriak, évelők és félcserjék is, virágzatuk lehet pompon, gömb, félgömb, sugár, ernyő, margaréta vagy pókvirágú, így mindenki könnyen megtalálhatja a neki tetsző fajtát. Magyarországon is rengeteg féle krizantém kapható, a vágott virág mellett kerti kiültetésre alkalmas vagy cserepes változatban is, a szírvány minden színében. Megfelelő gondozás mellett a krizantém évekig dísz lehet a kertnek vagy lakásnak, káprázatos színekkel törve meg az őszi egyhangúságot.

Hajnal Krisztina

Gasztronómia

Recept Borsányi Klárától

Borsányi Klára, az MJBT Gasztronómia Tagozatának vezetője, augusztusban ismét nagy sikerű nyári táborot tartott a Kerámiaparkban, ahol különféle japán tárgyakat és finomságokat készítettek, mint például a népszerű polipos golyót, a takojakit. Klára így írt az eseményről:

Ezzel a takojakival régi álmom vált valóra. Szeretek babrálni az agyaggal, sütő-főző edényeket készítek, amióta megismerkedtem a korongozással. Szeretem kipróbálni a japán ételeket. Oszakában kóstoltam először a takojakit, az utcán süttették, finom illata volt, jól nézett ki, nagyon ízlett.

Az egyik közgyűlésünkön bevallottam, hogy szeretnék úgy tudni japánul, hogy megértsem és le

tudjam fordítani a japán ételek receptjeit. Másrészt szeretném elsajátítani e finomságok elkészítését is úgy, hogy meg tudjam vele kínálni a barátaimat. Szeretném szépen tálalni a saját készítésű tálkáimban és egyszer talán készítenék egy szakácskönyvet is a kedvenc receptjeimből. A szakácskönyvre még egy kicsit várni kell, de már a saját készítésű tálon rajta van az étel és a fotó is elkészült.

Az alábbiakban pedig fogadják szeretettel a takojaki receptjét:

Hozzávalók:

2 tojás (alaposan felverve)

1 bögre hideg víz, amelyben fel kell oldani 1 teáskanál dasi-port, és 2 teáskanál szójaszószt és egy kis sót.

20 dkg átszitált liszt, amelybe beleöntjük a fentiek keverékét és félretesszük kb. 30 percre pihenni. Addig elkészítjük a tölteléket:

1 doboz konzerv polipról leöntjük az olajat, reszelünk egy marék káposztát, majd 2 zöldhagymát felkarikázunk (szárával együtt) és a savanyított gyömbért apróra vágjuk.

A kiolajozott (speciális) forró sütő mélyedéseibe beleöntjük a palacsinta sűrűségű tésztánkat, a mélyedésekbe beletesszük a kb. 1 cm-es polipdarabkákat és a tetejére szórjuk a tölteléket.

Amikor félig megsült, pálcikával körberajzoljuk a púposan megtelt gödröket és egy ügyes mozdulattal megfordítjuk a "gombócokat", ügyelve, hogy a "felesleg" a mélyedésbe, a gombóc alá kerüljön.

Időnként forgatunk a gombócokon, addig ismételjük a műveletet, amíg szép barnára sülnek és a sütőnk is szép tiszta lesz.

Rácsra szedjük a takojakit, majd tálra rendezzük, öntünk a tetejére egy kis okonomi szószt, meghintjük aonori algával és bonito pehellyel és a legtetejére majonézt csorgatunk.

(Nem felejtettem ki a sütőport, nem szeretem az ízét, nem fontos beletenni!)

Igazán nem nehéz, ráadásul a takojakihoz szükséges speciális sütő már itthon is beszerezhető. Érdemes kipróbálni.

Itadakimasz!

Fotó: Borsányi Klára

Olvasnivaló

Edogava Ranpo: A napló

Pontosan a halálát követő hetedik éjjelen történt. Beléptem elhunyt öcsém szobájába, s a hátrahagyott írásait előszedve, magányosan elmerültem a gondolataimban.

Még nem szállt le teljesen az éj, de a könnytől áztatott ház már egészen elcsendesült. Valahonnan a távolból szomorkásan csengve hallatszott az árusok kiabálása, mint valamilyen modern színdarab. Gyerekkorom rég elfeledett, mély érzései lettek úrrá rajtam, s egyszer csak fellapoztam az öcsém ott heverő naplóját.

Akárhányszor csak rápillantottam erre a naplóra, mindig sajnálattal gondoltam vissza húszéves öcsémre, aki úgy hagyta itt ezt a világot, hogy valószínűleg még a szerelmet sem ismerte meg.

Öcsém félénk volt, s barátai is alig voltak, így hát sokat időzött a szobájába zárkózva. Ezen jellemvonása vékony tollal írt, részletes naplójából is jól kivehető. A naplójában gyerekesen, de rendkívüli őszinteséggel írt az emberi léttel szembeni kétségeiről, a hittel kapcsolatos aggályairól, vagyis olyan, úgyszólván fiatalkori gondokról, melyeket az ő korában mindenki megtapasztal.

Ahogy egyesével lapoztam az oldalakat, úgy éreztem, mintha csak saját magam múltbéli alakját látnám. Akárhová is pillantottam ezeken az oldalakon, úgy tűnt, mintha a leírt szövegek mögül az öcsém figyelne engem, a galambéhoz hasonló, félénk szemeivel.

Elmerültem a gondolataimba, de amikor eljutottam az olvasásban a március kilencedikei részhez, olyasvalami ütötte meg a szememet, melynek hatására önkéntelenül halkan felkiáltottam. A napló ártatlan szövegében ugyanis először tűnt fel egy pompás női név. Abban a rovatban pedig, ahová az *Elküldött levelek* felirat volt nyomtatva, ez állt: „*Kitagava Jukie (levelezőlap)*”. Jukie egy általam is jól ismert, fiatal, szép lány volt, egy velünk távoli rokonságban álló családból.

Lehetséges tehát, hogy az öcsém Jukiébe volt szerelmes – hirtelen ilyen érzésem támadt. Miközben egyfajta könnyed borzongás futott végig rajtam, tovább olvastam, de bizakodó előérzetemmel ellentétben, a napló főszövegében egyáltalán nem szerepelt Jukie neve. Ám a következő nap „*Fogadott levelek*” rovatában szerepelt a „*Kitagava Jukie (levelezőlap)*” felirat, és az azt követő néhány nap *Fogadott levelek* és *Elküldött levelek* rovataiba egyaránt be volt jegyezve a Jukie név. Az elküldött levelek bejegyzései március 9-étől május 21-éig, a fogadott levelek bejegyzései pedig ugyanekkortól kezdve május 17-éig folytatódnak, tehát mindkettő csak rövid ideig, kevesebb, mint három hónapig tartott, és ezután egészen októberig – amikorra már annyira előrehaladott öcsém betegsége, hogy már nem volt képes tollat fogni –, egyszer sem jött elő Jukie neve, még az öcsém végakaratainak is nevezhető utolsó oldalon se.

Ha összeszámoljuk, ő csupán nyolcszor, Jukie pedig csak tízszer küldött levelet, ráadásul ha megnézzük, hogy mind az ő, mind Jukie írásaihoz, mindenhová az van feltüntetve, hogy „levelezőlap”, arra sem gondolhatunk, hogy ezeknek olyasféle tartalmuk lett volna, amelyet más

nem olvashatott. Továbbá, ha a napló egészének stílusát nézzük, arra sem gondolhatunk, hogy az öcsém szándékosan nem jegyezte volna fel, ha a valóságban ennél több történt volna.

Se megnyugvásnak, se csalódásnak nem nevezhető érzések közepette csuktam be a naplót. Szomorúnak éreztem magam, amikor arra gondoltam, hogy az öcsém mégis csak úgy halt meg, hogy nem ismerte meg a szerelmet.

Ahogy egyszer csak felemeltem és az asztal tetejére vetettem a pillantásomat, észrevettem, hogy ott áll az öcsém kedvenc levéltartó dobozkája. Életében ebben tárolta a legfontosabb tárgyait – vajon nem találok ebben a régies, domború fémszórásos képpel díszített dobozkában valamit, ami megnyugtatná magányos lelkemet? Ilyesfajta kíváncsiságtól vezérelve, mit sem sejtve kinyitottam a dobozkát.

A dobozban mindenféle olyan iratok voltak, amelyeknek nincs közük ehhez a történethez, de a doboz legaljából – hát mégis igazam volt! – előkerült tizenegy darab képeslap, a Jukiétól érkező képeslapok, rendkívül gondosan fehér papírba csomagolva. Ha nem a szerelmétől érkeztek volna, mégis ki rakta volna ilyen gondosan a leveles dobozka aljába őket?

Hirtelen nyugtalan lettem, s elkezdtem egymás után sorra venni a tizenegy képeslapot. Kezem, melyben a lapokat tartottam, egy bizonyos érzés miatt még különös remegésbe is kezdett.

Mégis miről lehet itt szó? Hisz egyik képeslap szövegéből sem, de még a sorok között sem fedezhető fel semmi, ami egy szerelmeslevél érzetét keltené.

Akkor lehetséges volna az, hogy az öcsém, félénk természetéből kifolyólag, meg se próbálta felfedni a szíve mélyén rejlő érzelmeket, csupán gondosan, mintegy amulettként őrizte azt a néhány, különösebb értelemmel nem bíró képeslapot, melyet a számára kedves hölgy küldött, s sajnálatos módon ez volt egyetlen vigasza? És végezetül ezzel a viszonzatlan érzéssel a szívében távozott a másvilágra?

Magam elé vettem a Jukiétól érkezett képeslapokat, és mindenféle gondolatokba mélyedtem, egyikbe a másik után. De... mégis mit jelentsen ez? Kis idő múlva felfigyeltem valamire. Öcsém naplójában csak tíz Jukiétól származó levél van feljegyezve – erre azért emlékszem, mert az imént megszámláltam őket –, itt előttem mégis tizenegy képeslap áll. Az utolsón május 25-ei dátum szerepel. Olybá tűnik, az aznapi naplóbejegyzés *„Fogadott levelek”* rovatában nem szerepelt Jukie neve. Nem tudtam megállni, hogy ne vegyem elő ismét a naplót, s ne nézzem meg a május 25-ei bejegyzést.

És ekkor rájöttem arra, hogy egy fontos dolog elkerülte a figyelmemet. Igaz, hogy azon a napon a *„Fogadott levelek”* rovat üresen volt hagyva, de a főszövegben az alábbi sorok szerepeltek:

„Az utolsó levelemre válaszul J-től képeslap érkezett. Csalódás. Túlságosan gyáva voltam. Most már nem tudom visszacsinálni a dolgot. Jaj.”

A J kétségkívül a Jukie név kezdőbetűje. Rajta kívül biztos nem volt más olyan ismerőse, akinek ugyanezzel a betűvel kezdődne a neve. De mégis mit jelentenek ezek a sorok? A napló szerint az öcsém folyamatosan lapokat küldött Jukie címére. Az nem lehet, hogy a lapokra szerelmeslevelet írt volna. Elképzelhető lenne, hogy küldött neki egy borítékba zárt levelet – talán ez lehetett az az

utolsó levél –, amelyet nem jegyzett fel a naplóba? És akkor arra válaszul érkezett volna ez a jelentéktelen képeslap? Világos: ha azt nézzük, hogy azután részéről és Jukie részéről is félbeszakadt a levelezés, ez is elképzelhető lehet.

De még ha erről is lenne szó; még ha Jukie utolsó lapjának szövege elutasító értelmű is lett volna, túlságosan furcsa ez az egész. Hiszen ezekben a szövegekben csak annyi áll gyönyörű kézírással, hogy jobbulást kíván (ekkoriban az öcsém már a betegágyát nyomta). Valamint elképzelhetetlen, hogy az öcsém, aki olyan alaposan feljegyezte a fogadott és küldött leveleket, ha küldött volna a nyolc képeslapon kívül egy borítékba zárt levelet is, azt ne jegyezte volna fel. Hát akkor mégis mit jelent az, hogy „csalódás” és a többi? Ilyen módon gondolkodtam mindenféléről, s arra jutottam, hogy van valami, ami nem akar összeállni; van itt valamilyen titok, melyet csupán a felszínen lévő tények alapján nem lehet megfejteni.

Lehet, hogy ezt az egészet elhunyt öcsém hátrahagyott titkaként kellett volna kezelni. De valami okból kifolyólag volt egy olyan tulajdonságom, hogy ha egy kicsit is gyanús ügybe ütköztem, nem álltam meg, hogy ne derítsem ki az igazat; pont, mint egy nyomozó, aki egy bűntény nyomait kutatja. Ráadásul ebben az esetben nemcsak arról volt szó, hogy a rejtély az adott személy által örökre megoldatlan marad, hanem a tények állásának a saját személyes ügyeimhez is fontos köze volt, ezért a korábbinál még egy fokkal erősebben ragadott magával a nyomozószenvédély.

Úgy belemerültem a rejtély megfejtésébe, mintha már el is felejtettem volna a fájdalmat, amit öcsém halála miatt éreztem. Újra meg újra átolvastam a naplót. Öcsém összes egyéb irományát is mind előszedtem és átkutattam, ám semmilyen szerelemre utaló feljegyzést nem találtam. Ha belegondolok, az öcsém módfelett szégyellős volt, és felettébb elővigyázatos, ezért bármennyit is kerestem volna, lehetetlen volt, hogy ilyesmi maradt volna hátra utána.

Mégis belevetettem magam ennek a rejtélynek a megfejtésébe, mely nyilvánvalóan megoldhatatlannak tűnt. Még azt is elfelejtettem, milyen későre jár már. Sok idő telt el.

Végül, számos hasztalan erőfeszítés után, egyszer csak elkezdtem gyanúsnak találni azokat a dátumokat, melyeken öcsém lapokat küldött. A napló feljegyzései alapján az alábbi sorrend állt fel.

Március: 9-e, 12-e, 15-e, 22-e

Április: 5-e, 25-e

Május: 15-e, 21-e

Nem mondanak ezek a dátumok valahogy ellent egy szerelmes ember lelkiállapotának? Még ha nem is szerelmeslevelekről beszélünk, nem furcsa az, hogy egyre távolságtartóbbak az üzenetek, melyeket valaki a szívének kedves hölgynek küld? Ha ezt összevetjük Jukie lapjainak keltezésével, még inkább szembetűnik ez a különösség.

Március: 10-e, 13-a, 17-e, 23-a

Április: 6-a, 14-e, 18-a, 26-a

Május: 3-a, 17-e, 25-e

Azt láthatjuk, hogy Jukie azonkívül, hogy az öcsém minden egyes lapjára (mindegyiken valamilyen jelentéktelen szöveg állt) válaszolt, saját maga is kezdeményezett levelezést, április 14-én, 18-án és május 3-án, tehát legalább háromszor. Ha az öcsém szerelmes volt a lányba, vajon miért mulasztotta el a válaszadást erre a három levélre? Ha a napló szövegét is figyelembe vesszük, nem túlságosan természetellenes ez? A napló szerint akkortájt az öcsém nem utazott el, és még nem is volt annyira beteg, hogy ne tudott volna tollat ragadni. Aztán azt is különösnek találhatjuk, hogy Jukie – habár jelentéktelen szövegekről volt szó – egy fiatal férfival váltott oly gyakran leveleket. És mégis mit jelentsen az, hogy május 25-e után mindkét fél oldaláról hirtelen abbamaradnak a levelek, mintha csak összebeszéltek volna?

Így gondolkodván, ha megnézzük az öcsém lapjain szereplő dátumokat, úgy tűnhet, mintha azok valamiféle jelentéssel bírnának. Lehetséges volna, hogy titkosírással írta a szerelmeslevelét? És lehet, hogy a lapok keltezése alkotja a titkos szöveget? Az öcsém kedvelte a titkokat, ebből a tulajdonságából ítélve egyáltalán nem volt ez lehetetlen.

Sorra próbálgattam, a dátumok számjegyei nem fejeznek-e ki valamiféle betűsort, például az *irohát*, az *a-i-u-e-o-t* vagy az ábécét. Szerencsémre vagy épp balszerencsémre, volt némi tapasztalatom a kódfejtésben.

Nos, ehhez mit szólnak. A március 9-e az ábécé kilencedik betűjének, az I-nek, míg a 12-e a tizenkettedik betűnek, az L-nek felel meg; hisz ha így összeolvassuk, a nyolc dátum azt adja ki, hogy I LOVE YOU! Jaj, micsoda gyerekes, és mégis egyszerre micsoda állhatatos szerelmeslevél ez! Az öcsém kerek három hónapot áldozott arra, hogy közölje ezt a rövid mondatot: „szeretlek”. Valósággal hihetetlen történet. De én jól ismertem öcsém különös jellemvonásait, így számomra elképzelhetetlen volt, hogy ez csak véletlen egybeesés legyen.

Ekképpen találgattam, és minden világos lett. Rájöttem, mi a „*csalódás*” szó jelentése. Miután öcsém elküldte az utolsó, az U betűnek megfelelő lapot, Jukie ugyanúgy egy jelentéktelen képeslappal válaszolt. Sőt mi több, ez épp akkorra esett, amikor az orvosok közölték vele, milyen borzasztó betegségben szenved. Szegény öcsém, eme kettős fájdalomában már biztos nem tudta rávenni magát, hogy újra szerelmeslevelet írjon. S azzal a gyötrelmes tudattal halt meg, hogy érzelmeit, melyekről senkinek sem beszélt, ugyan feltárta szerelme előtt, de e szándéka süket fülekre talált.

Kimondhatatlanul sötét érzés kerített hatalmába. Csak ültem ott, mozdulatlanul. Aztán mindenféle cél nélkül elméláztam Jukie képeslapjai felett, azok felett a képeslapok felett, melyeket öcsém az irattartó legmélyébe dugott el.

És ekkor, ó, micsoda rendkívüli tényre bukkantam! Átkozott legyen mihaszna kíváncsiságom! Mennyivel is jobb lett volna, ha inkább semmiről sem szerzek tudomást. Hisz Jukie képeslapjainak hátulján, az öcsém gyöngybetűkkel írott neve mellett, az összes bélyeg, kivétel nélkül, ferdén van felragasztva. Olyan pontosan, szépen vannak ferdén ragasztva, ami csak szánt szándékkal lehetséges. Véletlen hanyagságról szó sem lehet.

Úgy hiszem, elég régen, talán általános iskolás koromban lehetett. Egy irodalmi lapban egy olyan módszerről írtak, melynek segítségével azáltal tudunk titkokat továbbítani, hogyan ragasztjuk fel a bélyeget, s mivel már akkoriban is nagyon kíváncsi ember voltam, jól emlékeztem erre. Azt pedig, hogy a szerelem kifejezéséhez ferdén kell ragasztani a bélyeget, egyszer magam is kipróbáltam, így semmiképp sem felejtettem. A módszer meglehetősen felkapott és népszerű volt akkoriban a fiatal férfiak és nők körében. Ezt a régi hóbortot nem ismerhetné egy mai fiatal nő, viszont épp akkor jelent meg Uno Kódzsi *A két Aoki Aizaburó* című regénye, amikor Jukie és az öcsém leveleztek, s abban a könyvben részletesen szerepelt ezt a módszer. Akkoriban mi is sokat beszéltünk erről a regényről, így az öcsém és Jukie is biztos jól ismerte.

De ha az öcsém ismerte ezt a módszert, akkor mégis hogy lehetséges az, hogy bár Jukie három hónapon át ismételte ugyanazt, öcsém nem volt képes rájönni a lány érzéseire, s végül minden reményét elvesztette? Ezt magam sem tudom. Az is lehet, hogy elfeledkezett a módszerről. Vagy pedig annyira izgatott volt, hogy ügyet sem vetett arra, hogyan vannak felragasztva a bélyegek. Bárhogya is legyen, mivel a naplóban az áll: „*csalódás*”, kétségtelen, hogy nem jött rá a dologra.

Mindazonáltal, micsoda régies stílusú szerelem ez a mai világon! Ha nem csálnak a következtetéseim, arról volt szó, hogy miközben mindketten szerették a másikat, s miközben mindketten gyanították is a másik szerelmét, egyikőjük sem volt biztos a másik érzéseiben, így az egyik ezzel a fájdalmas teherrel hagyta maga mögött a világot, a másik pedig a szerelmi csalódás szomorú emlékével kell még hosszú ideig éljen ezen a világon.

Túlságosan is félénk szerelem volt ez. Jukie egy fiatal lány, ezért az ő esetében ez valamennyire érthető is, de ami az öcsém módszerét illeti, az inkább a gyávasághoz állt közelebb, mintsem a szerénységhez. Ugyanakkor kicsit sem akarom hibáztatni az öcsémet a módszere miatt. Sőt inkább szeretettel gondolok erre a különös jellemvonására.

Születésétől fogva rendkívül visszahúzódó és félénk volt, ráadásul meglehetősen magas önbecsüléssel bírt, így hát kétség sem fér hozzá, hogy a szerelem esetében is először azt képzelte el, milyen szégyen érné, ha visszautasítanák. Ez egy az öcsémhez hasonló jellemű férfi számára olyan szörnyű fájdalom, melyet egy hétköznapi ember el sem tudna képzelni. Én, aki a bátyja vagyok, jól tudom ezt.

Mennyit fáradozhatott azon, hogy elkerülje a visszautasítás okozta szégyent! *„Nem tudom megállni, hogy ne fedjem fel a szerelmemet. De ha felfedem, és visszautasít, akkor ez a szégyen, ez a megaláztatás mindaddig folyamatosan kísérni fog, amíg a másik ezen a világon van. Nincs vajon egy olyan módszer, mely segítségével, ha visszautasítanak, azt mondhatnám, hogy az nem is szerelmeslevél volt?”* Kétségtelenül így gondolkodhatott.

Réges-rég, a császári palotában úgy próbálták csillapítani a nyílt elutasítás okozta fájdalmat, hogy olyan szerelmes dalokat írtak, melyek kétféleképp is értelmezhetők voltak. Az öcsémnél is pont erről volt szó. Viszont ő a manapság kedvelt detektívregényekből vette a kódolt üzenet ötletét, s azzal próbálta elérni a célját, de szerencsétlenségére, túlzott elővigyázatossága miatt a kód túlságosan bonyolultultra sikeredett.

Ugyanakkor ahhoz képest, milyen aprólékosan kitalálta a saját rejtjelét, a partner kódjának megfejtéséhez valahogy nem volt érzéke. A világon sokszor hallunk olyan esetekről, amikor valaki a túlzott önteltsége miatt bukik el, ez viszont egy olyan tragédia, melyet épp az önteltség hiánya okozott. Micsoda szerencsétlenség!

Áh, csupán elolvastam öcsém naplóját, s olyan tényekbe ütköztem, melyeket nem lehet már visszafordítani. Hogy is fejezhetném ki, mit éreztem akkor... Jobb lett volna, ha csak egyszerűen fájdalmat éreztem volna a két fiatal sajnálatos kudarca felett. Ám egy másik, önzőbb érzés is eluralkodott rajtam. És ez az érzés úgy felkavarta a lelkemet, hogy szinte beleőrültem.

Beleléptem az ott heverő kerti papucsba, és leszédelegtem a kertbe, hogy felhevült fejemet lehűtsem a téli éjszaka fagyos szelével. Aztán feldúlt szívvel, céltalanul bolyongtam a fák között.

Eközben egyre csak a valamivel két hónappal öcsém halála előtt, köztem és Jukie között visszafordíthatatlanul megköttetett eljegyzésre gondoltam.

Japánból fordította: Hornos Dániel

Mozaik

Az alábbiakban az elmúlt időszak programjain készült fotókból szemezgetünk.

Fotók: Borsányi Klára és Hartai András

Szerkesztő: HORVÁTH ALÍZ (holiza5@gmail.com)

A Kizuna következő száma várhatóan 2017. december első felében jelenik meg. Cikkeiket, hozzászólásaikat november végéig küldhetik el **Horváth Alíz** szerkesztőnek (**holiza5@gmail.com**). Aki fel szeretne iratkozni naprakész e-mail levelezőlistánkra, az az **mjbt-subscribe@yahoogroups.com** címre írjon levelet! Honlapunk: **http://mjbt.hu** és **www.facebook.com/mjbt.hu**.

KIZUNA – megjelenik negyedévente. Alapította Szentirmai József. Kiadja a Magyar-Japán Baráti Társaság. (Nemzetek Háza, Budapest, VI. Bajza u. 54.)

A Magyar-Japán Baráti Társaság helyi csoportjainak és tagozatainak elérhetőségei:**Baja:** Balogh Nikolett. Tel.: 06 20 2435321 E-mail: nikitta-san@hotmail.com**Dunaújváros:** Németh Irma. E-mail: cirmi63@gmail.com**Győr:** Horváth Ferenc. Cím: 9023 Győr, Ifjúság krt. 35. Tel. (munkahely): 96/516-675

Mobil: 70/705-6262 E-mail: horvferivk@freemail.hu

Gyula: Gyula MAPON Gyulai Magyar-Japán Kulturális Egyesület (mapon.gyula@gmail.com), Fodor György (alapító elnök: georgefrill@gmail.com; 06-20-397-0344); Hankó Ferenc (alapító alelnök: ferenc.hanko@t-online.hu; 06-30-486-2170)**Hódmezővásárhely:** Hegyi Attila. Tel.: 36-20/494-7657 E-mail: hegyi.attila@oriens.hu

Cím: 6800, Hódmezővásárhely, Ötvenhat mártír 2/A.

Web: www.japanrolminden.hu/mjbthmvhely

Kecskemét-Aomori Baráti Kör: Kerényi József. Tel.: 30 871 5934

E-mail: kecskem-et-aomori@t-online.hu.

Keszthely: Móroczné Komáromi Gyöngyi. Tel.: 30 629 4038 E-mail: gyongyi@jmik.hu

Web: www.jmik.hu

Miskolc-Görömböly: Dr. Ujaczki Tibor. E-mail: ujaczki@citromail.hu. Cím: 3516 Miskolc, Szolártsik tér 4.**Pécs:** Wogerné Sági Judit. Tel.: 30 901 3254 E-mail: sagi.judit@gravirtechnika.hu**Székesfehérvár:** Schwerlichowszky László. Cím: 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi ln. 50.III.10.

Tel.: 06/20-9316-117; 20/278-7024 (l./fax: (36) 22/505-544)

E-mail: schwerly@t-online.hu Web: www.magyarjapanklub.hu

Szentendre: Bassa Zoltán. Tel.: 06 30 9351256 E-mail: zoltanbassa@gmail.com**Szolnok:** Kovács Mihály. E-mail: misi-bacsi@freemail.hu**Szombathely:** Schmitt Csilla. Tel.: +36309579059 Fax: +3694321384

Cím: 9700 Szombathely, Thököly út 27. Web: www.mjbt-szombathely.mlap.hu

Tolna megye: Balogh Jenő. E-mail: mabruk@terrasoft.hu, baloghj@terrasoft.hu**Vác:** Gyarmati Péter. E-mail: leiningen@freemail.hu**Zalaegerszeg:** dr. Szigethy István, Tel: 30/9373894, E-mail: szigethyi@freemail.hu**Veszprém-megyei Magyar-Japán Baráti Társaság:** Kutics Károly.

E-mail: kutics.karoly@chello.hu

Tagozatok és vezetőik:**Gasztronómiai Tagozat:** Borsányi Klára. E-mail: borsanyi.klara@gmail.com**Haiku Tagozat:** Vihar Judit. E-mail: jvihar@gmail.com**Ikebana Tagozat:** Hajnal Krisztina. E-mail: krisztinahajnal@gmail.com**Japánkert Tagozat:** Dani Zoltán. E-mail: dani.zoltan@gmx.net**Japán öltöztetés Tagozat:** Csalló Edina. E-mail: a2yuki@gmail.com**Kalligráfia Tagozat:** Zopcsák Ferenc Zsolt. E-mail: zopcsakferi@gmail.com**Origami Tagozat:** Villányi Mariann (Magyar Origami kör). E-mail: mariann.villanyi@gmail.com**Reiki Tagozat:** Petrik Márta Magdolna. E-mail: pemama_3@hotmail.com, Tel.: 06 20 460-9104